

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec - leden - únor 2025

Zdravíme vás, naši milí čtenáři, v roce 2025. Přejeme pevné zdraví a spoustu radostí.
Přinášíme informace o tom, jak jsme trávili poslední týdny minulého roku a co jsme stihli zažít během lednových dní roku nového.
Vaše redakce

Příběhy bezpráví, beseda s pamětníkem

Jubilejní 20. ročník Měsíce **Příběhů bezpráví** se zaměřil na výročí sametové revoluce.

Dne 18. 11. 2024 se žáci 9. ročníku zúčastnili projektu Měsíc filmu na školách, který je součástí projektu Jeden svět na školách. Zhlédli dokumentární film Z deníku Ivany A., který přiblížil žákům **listopadové události roku 1989**. Po projekci následovala beseda s prof. Martinem Cajthamlem, Ph.D., který žákům vyprávěl vlastní zážitky a postřehy očima tehdejšího studenta. Žáci se zapojili do diskuse a prohloubili své znalosti v dané problematice.

PROJEKT JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH

Beseda byla velice přínosná a moc se mi líbila. Více mě zaujal film, který byl krásně zpracovaný. Byl vlastně z pohledu jedné studentky, která v té době maturovala. Pan pamětník nám řekl, jak to prožíval on, když byl studentem na střední škole a řekl nám na to svůj názor. Potom jsme se mohli ptát na jakékoliv otázky, které nás zajímaly. Toto téma mě hodně zaujalo, jsem ráda, že jsme si mohli poslechnout pána, který s tím měl zkušenost. A hlavně děkujeme paní učitelce

terce Martinů, která nám to zařadila.

Anna Dušková

Beseda se mi líbila. Dozvěděli jsme se věci, co bychom se jinak nedozvěděli. Líbil se mi film, jak byl hezky zpracovaný a tak jsme mohli vidět pohledy lidí a jak to vlastně bylo. Bylo to fajn, že někdo přišel, aby nám řekl, jak to vlastně proběhlo. Taky bylo super, že jsme se mohli zeptat na něco, co nás zajímalo.

Anežka Gajdošová

V pondělí 18. listopadu 2024 naši školu navštívil pan pamětník Cajthaml. Ze začátku jsme se dívali na velmi zajímavý film, který byl o Sametové revoluci. Potom nám přiblížil téma pan Cajthaml, ze svého pohledu. Tato akce se mi líbila. Vyprávění pana pamětníka bylo velmi přínosné a hodně jsem se toho dozvěděla.

Adéla Rubačiková

O celé akci žáci napsali

Beseda se mi líbila. A taky si myslím, že to bylo velice přínosné. Celkem dost nových věcí jsem se dozvěděla, které jsem ani nevěděla. Film, který nám pamětník pustil, se mi velice líbil a byl zajímavý. Líbilo se mi, že nám o tom pamětník popovídal a že nám řekl jeho pohled na věc. A bylo dobré, že jsme se ho potom mohli ptát na různé otázky, co nás ohledně toho zajímalo. A taky nám povídal, jak to prožíval sám on. A taky mě toto téma docela zaujalo. A jsem ráda, že nám o tom někdo popovídal. A děkujeme, že to paní učitelka Martinů zařadila. Bylo to vážně super.

Monika Majerová

BESEDA A AUTORSKÉ ČTENÍ

8. A se setkala se spisovatelkou Petrou Braunovou

Paní Braunová už napsala spoustu knížek, na svém kontě má čtyři desítky knih pro kluky a holky, mládež i dospělé, například Ztracení v čase, Tramvaj plná strašidel, Dům doktora Fišera, Eda se nedá nebo Panenky z kukuřice. Ve čtvrtek 28. listopadu naši žáci 8. A navštívili prostějovskou knihovnu a zúčastnili se besedy s paní spisovatelkou.

Energická Petra Braunová jim povídala o knížce napsané podle skutečné události, jmenovala se 3333 km k Jakubovi. Vypráví o chlapci a jeho tatínkovi, kteří

na kole dojeli z Prahy až do Španělska ke svatému Jakubovi. Paní Braunová nám z knížky četla a vyprávěla o jejím vzniku. Její vzpomínání bylo poutavé a zábavné. Knížku psala se školákem, který celou tu cestu absolvoval, jmenuje se Mirek a dnes je to již plnoletý mladík, žije v Praze, je prý moc šikovný, na kole rád jezdí dosud a velmi rád.

Také nám prozradila, jak vznikají knihy, jak dlouho se kniha píše, kolik stojí výroba, co vše je třeba, než se kniha dostane čtenářů do rukou. Mluvila také o právech autora po tom, co rukopis prodá nakladatelství. O tom, jak knihy nejen ráda píše, nechává se inspirovat dětmi, ale také ráda čte a knihy sbírá. Setkání s paní Braunovou bylo inspirativní, plné informací, zajímavé a alespoň pro mě zábavné. Dozvěděla jsem se nové věci o literatuře od spisovatelky, která má mnoho zkušeností. Věřím, že beseda některé z nás inspirovala k dalšímu čtení, případně i psaní příběhů.

SPORTOVNÍ OKÉNKO

Okrskové kolo v basketbalu ve Velkém Újezdu

Opět se konalo Okrskové kolo v košíkové, tentokrát ve Velkém Újezdu. Kromě místních dorazily týmy ze základních škol z Velké Bystřice, Tršic a my z Velkého Týnce.

11. prosince poměřila na palubovce své síly děvčata, 12. prosince pak chlapci, vždy ve dvou kategoriích – mladší žáci a starší žáci.

Naším týmům se dařilo a odvážíme si opět krásná umístění: Děkuje za reprezentaci školy! A blahopřejeme! ☺

Mladší dívky 2. místo

Štěpánka Kovářová, Eliška Zapletalová, Tereza Joklová, Ema Konečná, Simona Stratilová, Šárka Andrýsková, Alžběta Brabcová, Stejskalová, Schneiderová

Starší dívky 1. místo

Sofie Vytásková, Anna Novosádová, Adéla Rubáčiková, Alžběta Soušková, Monika Majerová, K. Březinová, N. Ferenczková, E. Hlaváčková, G. Gengelová

Starší žáci 3. místo

Roman Kadlec, Tobiáš Novotný, František Kovář, Vítek Lakomý, Šimon Kundrt, Vojtěch Wachtl, Lukáš Prečan, Tomáš Dluhý, Antonín Kadrmas, Vojtěch Spurný

Mladší žáci 2. místo

Pavel Hruška, Ondřej Juříčka, David Zeman, Petr Vaněk, Michal Dušek, Matyáš Kocián, Adam Kupka, Matyáš Sofinetti, Jakub Skřičil, Adam Levinský, Martin Ferianček

Základní školu navštívil Mikuláš

POZDRAVY Z PRVNÍHO STUPNĚ Adventní čas ve třetí třídě

Jedno z nejkrásnějších období v roce je za námi.

Jak si ho letos užili třetíáci?

Hned po železném adventní neděli si děti ve skupinkách v rámci pracovních činností vyrobily těsto a vykrojily perníčky.... mraky perníčků... přesněji ... asi patnáct plechů perníčků. Druhý den si je ve výtvarné výchově ozdobily a následně se jimi každý den po skončení vyučování „odměňovaly“. Všichni třetíáci dali hlavy dohromady a vymysleli si úkoly, které vložili náhodně do adventního kalendáře a každý den je téměř všichni s radostí plnili. Nechyběla návštěva an-

dělů, čertů a Mikuláše. Vymýšleli vánoční scénky, v prvouce zdramatizovali se zpěvem koledí i „Živý Betlém“. Psali dopis Ježíškovi, který jim odpověděl na všechny jejich všetečné otázky, vyráběli přáníčka a ozdoby na stromček. A přitom se naučili i spoustu nového, především v českém jazyce, angličtině a matematice. Ke konci předvánočního týdne navštívili místní kino a poslední den si uspořádali ve třídě vánoční besídku se zpěvem, tancem, mlsáním, hraním her, s upřímnou radostí, nedočkavostí, zvědavostí a překvapením.

Vánoční pozdravy

Od návratu žáků do školních lavic po letních prázdninách uplynulo již několik měsíců. Ty podzimní dny vystřídala adventní čas. Doba, kdy si žáci plnými doušky užívají předvánoční chvíle spojené s tvořením výrobků na adventní výstavu, návštěvou Mikuláše ve škole, výtvarným zpracováním svých tajných přání či vánočních symbolů a zvyků. Stejně jako v předchozích letech se žáci zapojili do projektu *Úsměv do schránky*. Vytvořili pohlednice pro seniory a v hodinách českého jazyka svá díla dokonali

napsáním krátkého vánočního přání pro obdarované. Kromě pohlednic vytvořili malý dárek z vlny a kartonu. Touto cestou všem žákům děkujeme a věříme si toho, že v letošním roce se k nám přidali i žáci z paralelní druhé třídy pod vedením paní učitelky Hany Tomáškové a třetíci s paní učitelkou Lenkou Jašíčkovou. Na závěr bychom chtěly touto cestou popřát všem dětem i čtenářům vánoční svátky jako z pohádky.

Mgr. Věra Venclíková, Lenka Kubíková

Naši druháci pomáhají

Není to tak dávno, co jsme společně s dalšími žáky tvořili a posílali pohledy pro potěšení našich starších spoluobčanů ve vybraných domovech pro seniory. Po návratu do školních lavic po vánočních prázdninách vzpomínali žáci obou druhých tříd na zážitky spojené s posledními dny starého roku, silvestrovské oslavy, tradici Tří králů atd. Věnovali se také péči o živočichy v zimním období. Vytvořili ohňostroj a pozorovali

reakci teplé vody, oleje a obarvené tekutiny. Vlastnoručně vyrobili lojové koule z kelímků od jogurtu a krmítka z PET lahví, které si odnesli domů a také do okolí školy. Práce žáky bavila a navíc si domů odnesli nejen spoustu nových zážitků, ale také poznatek, jak zhotovit jednoduchá krmítka a krmení pro ptáky, kteří v zimním období potřebují pomoc.

Mgr. Věra Venclíková, žáci 2. A

Vánoční výstava

Ve Společenském domě proběhl tradiční vánoční jarmark spojený s výstavou výrobků dětí ze základní školy. Nechyběla kavárnička s kávou, punčem

a domácím cukrovím, dílnička pro děti, vystoupení místních souborů. Výtěžek z akce byl věnován na obnovu ZŠ Česká Ves na Jesenicku.

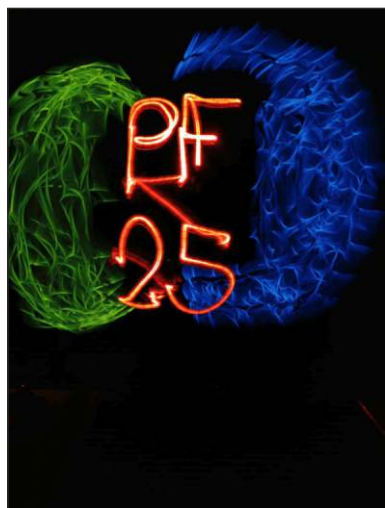
Vánoční ladění aneb „Zpívání na schodech“

V pátek 20. prosince jsme se sešli ve vestibulu školy a společně si užili vánoční atmosféry. Zpívaly se koledy, písničky s tematikou Vánoc, zimy, advent-

ního času. Hrál se na klavír, na housle, na flétny, kytaru. Příjemně strávený čas...

VÝTVARNÉ OKÉNKO Malování světlem

Úspěchy našich studentů

Dějepisná olympiáda

V pondělí 13. ledna se konalo v Domě dětí a mládeže v Olomouci okresní kolo dějepisné olympiády. Naši školu velmi úspěšně reprezentoval Miroslav Brančík z 9. A.

V konkurenci 39 žáků základních škol a gymnázií se mu podařilo umístit na nádherném 11. místě! Miro, moc gratulujeme a děkujeme za příkladnou reprezentaci naší školy.

Tematické zaměření 54. ročníku soutěže, která je určená pro žáky a studenty

zajímající se o dějepis, bylo: Ve středu zájmu člověk aneb Péče o duši a tělo od osvícenství po španělskou chřipku (1740-1920). Soutěžící řeší zadané úkoly samostatně v časovém rozpětí 90 minut.

Zeměpisná olympiáda

Zeměpisná olympiáda, soutěž, která je určena pro všechny, které ve škole zajímá geografie, mají znalosti o přírodě i lidské společnosti a baví je sledovat dění ve světě i kolem sebe.

Každé soutěžní kolo má pevně danou strukturu soutěžních aktivit.

Úspěšný řešitel by měl mít dovednost číst informace z různých druhů map, prokázat základní i některé specifické znalosti z oboru, dovednost získat informaci z nejrůznější podoby uspořádání dat (tabulky, grafy) i ze zdrojů různé povahy (text, obrazový materiál) – při této

práci nesmí mít k dispozici žádný atlas či jinou publikaci, měl by prokázat dovednost třdit a zpracovávat informace, analyzovat údaje, formulovat vlastní úsudek o dané problematice. A jak si poradili s úkoly naši žáci? Kdo bude reprezentovat školu v okresním kole?

V kategorii A (6. ročník) - Benjamín Šturm z 6. B, v kategorii B (7. ročník) - Denis Maholiak ze 7. A, v kategorii C (8. a 9. ročník) - Pavel Schmidt z 9. A.

Okresní kolo se uskuteční 19. 2. v Olomouci.

Projekt Holocaust:

Ve školním roce 2023/24 se žáci 9. ročníků účastnili školního projektu zaměřeného na problematiku Holocaustu.

V rámci mezipředmětových vztahů byli žáci seznámeni s tímto tématem z různých úhlů pohledu. Snažili jsme se pro-

pojit v tomto ohledu historii, současnost i budoucnost. Cílem projektu byla snaha o morální rozvoj mladé generace. Celý

projekt je k dispozici na školním webu. Děkujeme paní učitelce Veronice Martínů.

Přijímací zkoušky nanečisto

Dvakrát měř, jednou řeš!

Letošní ročník deváťáků je vůbec první, který si může atmosféru přijímacích zkoušek vyzkoušet nanečisto na základní škole, a co je nejdůležitější – zdarma! Dosud šlo takovou věcí zažít jen za úplaty u soukromých firem. Pro letošek ale Ministerstvo školství spolu s Cermatem nabídlo takovýto pokus plošně a pro všechny.

Pravidla platí stejná jak pro zkoušky nanečisto, tak pro testy naostro. Tedy nejdříve 70 minut matematiky, po pauze hodina na test z češtiny. Jediný rozdíl v přijímacích nanečisto je jejich hodnocení. Opravovat se totiž nebudou centrálně, ale přímo na jednotlivých školách podle daného klíče od Cermatu. Učitelé jsou pak připraveni s výsledky dále pracovat. Samotní žáci mají představu, jak na tom jsou a kde je potřeba ještě přidat.

Důležité mohou být ale zkoušky nanečisto pro děti, které vůbec neuvažují o tom, že by se přijímaček účastnily

(mají v plánu podat přihlášku jen na učební obory). Žáci mohou z výsledků zjistit, že na tom jsou naopak dobře, a odhodlají se třeba podat přihlášku i na maturitní obor.

Zkoušky nanečisto proběhly centrálně v úterý 28. ledna 2025. Tedy i na naší škole. Přesto, že žáci dopředu věděli, jak se připravit a jaké vybavení si donést, byli i tací, kteří se do školy dostavili bez pořádné tužky, kružítko, pravítka apod. Před samotným začátkem museli navštěvovat své spolužáky v jiných třídách a narychlo „žebrot“ o zapůjčení daných pomůcek! Musí si uvědomit, že na oficiálních přijímacích žádné „já to doma zapomněl“ či „propisku mi sežral pes“ neprojde! Tam už půjde opravdu do tuhého a bez těchto potřeb těžko zvládnou řešit zadané úkoly z geometrie. A zkuste jim říct slovy jednoho českého filmu: „Tak si vezmi pětikorunu a obkresli si ji, když chceš narysovat kružnici!“

Taťana Hanušková

Týden s rodilým mluvčím

Deváťáci v Dramacentru

CESTOVATELSKÉ OKÉNKO

Novoroční toulky

Dříve než prozradím svůj novoroční cestovatelský tip, chtěla bych vám popřát vše nejlepší do nového roku 2025.

Při svých prvních novoročních cestovatelských krůčcích bych vás ráda zavedla k soše žaby do nedaleké obce Tršice. Jistě jste již o ní někdy slyšeli a mnozí z vás ji i viděli na vlastní oči. Stojí na

vyvýšeném místě v centru obce, a to od roku 2009, kdy došlo k rekonstrukci tršického náměstí. Se svojí výškou tří metrů, více než pětmetrovou délkou a váhou deseti tun si troufnu tvrdit, že je nepřehlédnutelná. A proč v obci trůní právě žába? Ráda vám odpovím. Bohužel zklamou toho, kdo by si myslel, že má socha co do činění s pohádkou o Žabím princovi či místní starodávnou pověstí. Dle historických pramenů vlastnil v 16. století tršické panství Jiří Žabka z Limberka, který pak povýšil obec Tršice na městečko. A právě na jeho počest se žába dostala do znaku obce a zůstala na něm dodnes. Myslím si, že socha vypadá opravdu krásně a originálně. Pro mě osobně je zajímavý

Pokud byste je chtěli navštívit, určitě je nepřehlédnete, protože většina z nich má nadživotní velikost. V mnoha případech se podobají skutečným zvířatům, ale najdete mezi nimi i bájně či fantasy tvory. Autor je tvoří z betonu či pískovce a umísťuje do volné

takže stupně tak k n

krajiny jsou pří- a nemusíte se komu potají ukrádomý pozemek. Pro mnoho turistů, stejně jako pro mou rodinu, jsou milým zpestřením výletu. Najdou se však i lidé, kterým se umístění soch v chráněné přírodě nelíbí, ale to už je na posouzení každého z nás.

K mým asi nejoblíbenějším sochám patří Hamroň, což je tvor připomínající křížence žaby a šneka a říká se o něm, že pomáhá najít cestu z nesnáží všem zbloudilcům. K dalším oblíbeným patří například rak u rybníka Jordán v Račíně nebo Hejkal Pepino. Nesmím zapomenout ani na Houby, Jelenu, Koně s povozem, Káně nebo Čerta hrajícího šachy. Zvláštní vztah mám i k soše mamuta pod lezci oblíbené Rozštípené skále, se kterou se každoročně setkávám na lezeckém táboře. Za návštěvu jistě stojí i sousoší Hraniční kámen, lev a orlice na břehu Pílské nádrže, které má symbolizovat pomyslnou hranici mezi Čechami a Moravou. Soch Michala Olšiaka je ale daleko více a některé najdete i mimo Vysočinu, stejně jako tršickou žabu či havrana Rumburaka na Bítově.

Aby těch soch nebylo málo, ráda vám představím ještě jednu svoji „srdcovku“. Tentokrát sice není jejím autorem Michal Olšiak, nýbrž přerovský výtvarník Pavel Stejskal, ale i tak ji mám ráda a stojí za návštěvu. Jedná se o sochu mamutího mláďete v životní velikosti a najdete ji v blízkosti

kosti Přerova, na který shlíží z Čekyňského kopce. Jen pro zajímavost - měří tři metry, její výroba z betonu trvala 12 měsíců a umístěna zde byla v roce 2000. A nesmím zapomenout, že má i své jméno - Mamutík Tom.

Pro mnohé z vás bude jistě záhadou, proč si Přerované nechali odlít právě sochu tohoto vyhynulého zvířete, ovšem důvod je jasný. Městská část Přerova-Předmostí je významným archeologickým nalezištěm starší doby kamenné. Výzkumné práce zde byly zahájeny koncem 19. století a byly při nich objeveny kosterní pozůstatky více než tisíce mamutů, dále pak velké množství kamenných nástrojů pravěkých lidí a v neposlední řadě i hromadný hrob

dvaceti koster lovců mamutů, který nemá obdoby v celé Evropě. Bohužel dříve, než mohly být kostry důkladně prozkoumány, shořely v roce 1943 při nacisty založeném požáru Mikulovského zámku, kde byly během II. světové války uschovány. K velké škodě stihl smutný osud i naleziště v Předmostí, které nebylo nikdy důkladně prozkoumáno. Zemina i s pravěkými pozůstatky byla odtěžena spolu s vápencem a později tu dokonce vyrostlo sídliště. Archeologické objevy v Dolních Věstonicích pak nadobro naleziště v Předmostí zastínilo. To se ale změnilo v roce 2006, kdy byla otevřena Naučná vlastivědná stezka Předmostím až do pravěku, která seznamuje veřejnost nejen s dobou lovců mamutů na tomto místě, ale

i s historií Předmostí. Naučná stezka měří necelých osm kilometrů a má devět zastavení. Socha mamuta Toma je jedním z nich a patří k tomu nejkrásnějšímu a troufnu si říci i nejnavštěvovanějšímu. Součástí stezky je ale například i Přerovská rokle, nejznámější areál motokrosového a autokrosového sportu, nebo Památník lovců mamutů, kde jsou k vidění pozůstatky kostí pravěkých zvířat.

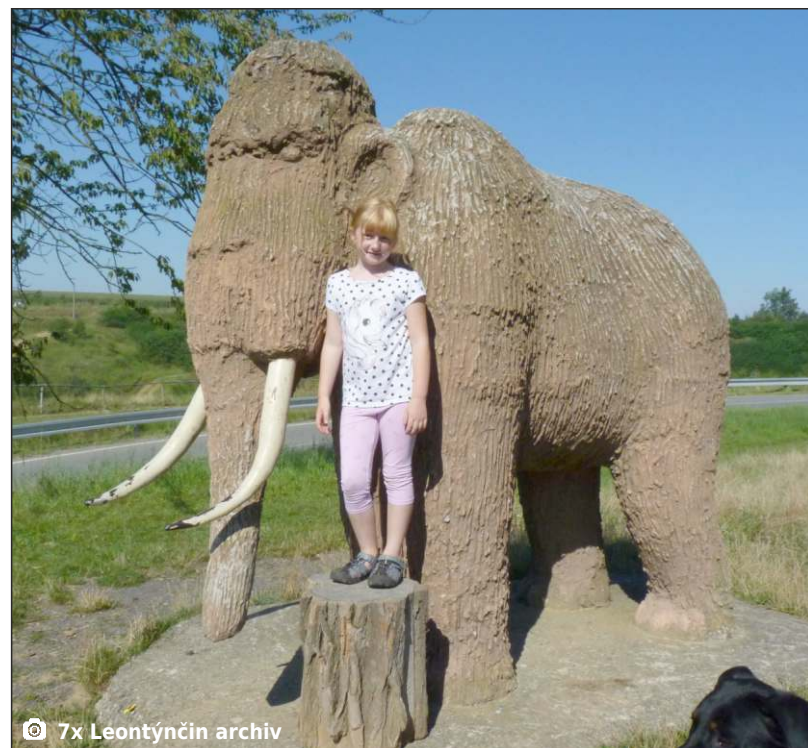

Za mamutem Tomem ovšem nemusíte jen pěšky po naučné stezce, ale je možné ho snadno navštívit i kolmo či autem, a to díky jeho poloze u hlavní cesty z Tršic do Přerova. Naše rodina včetně pejska dává ovšem přednost pěší turistice, takže naše kroky vždy vedly přes poučná zastavení naučné stezky. Výchozím bodem výletu bylo Předmostí. Od mamuta jsme však nepokračovali zpět do Přerova, ale přes Čekyni a Kokory do rodné Krčmaně.

Krásné výlety nejen k mamutovi přeje Leontýnka

i její tvůrce, a to Michal Olšiak. Tento umělec se narodil v roce 1978 ve Žďáru nad Sázavou a po vystudování místního gymnázia se začal věnovat sochařství a malířství. Účastnil se dokonce několika mezinárodních mistrovství v sochání, kde obsadil přední místa a jeho sochy tak můžeme vidět nejen v České republice, ale i v Německu či Itálii. V Česku pak umísťuje své sochy především do okolí svého rodného města Žďáru nad Sázavou, kde jsem se s nimi poprvé setkala i já, a musím přiznat, že se k nim s rodinou rádi vracíme.

7x Leontýnčin archiv